

pastoralny i eklezjalny). Chyba po raz pierwszy w historii liturgii tak bardzo wyraźnie i często zaaplikowano pojęcie „woda żywa” z J 4,10 do osoby Jezusa Chrystusa.

Do niedociągnięć obecnego obrzędu można zaliczyć brak konsekwencji w stosowaniu znaku błogosławieństwa. Ten mankament można tłumaczyć tym, że księgi posoborowe nie ukazywały się sukcesywnie, lecz w dużych odstępach czasu, co pociągało za sobą także zmianę ich autorstwa. To niedopatrzenie na pewno zostanie naprawione przez ukazanie się zapowiadanej *Instructio generalis libri sacramentales*.

Kolejną pracą będzie weryfikacja polskiego tekstu, który nie zawsze wiernie oddaje treść teologiczną zawartą w oryginale.

Zdajemy sobie sprawę z ciągłej potrzeby błogosławieństwa Bożego, ale równocześnie jesteśmy zobowiązani do błogosławienia Tego, od którego pochodzi nasz Zbawiciel, Jezus Chrystus, który nie tylko nazywał się „Chlebem żywym”, lecz także „Wodą żywą”.

Kraków

KS. JÓZEF WACŁAW BOGUNIOWSKI SDS

O. Marek Przeczewski OFM Cap

BŁOGOSŁAWIEŃSTWO CHRZCIELNICY*

Miejsce, w którym znajduje się chrzcielnica, należy do ważniejszych części budynku kościelnego, gdyż tutaj dokonuje się pierwsze spotkanie człowieka z Bogiem w znaku sakramentalnym. Jako miejsce „święte”, podobnie jak inne miejsca w historii zbawienia, w których dokonywała się szczególna tajemnica spotkania człowieka z Bogiem i Jego zbawczym działaniem, winna chrzcielnica cieszyć się szacunkiem i pamięcią ze strony chrześcijan, którzy przy niej dostąpili odrodzenia „z wody i z Ducha Świętego”, doznali oczyszczenia z grzechów i wszczęcia w Chrystusa, a także ze strony całej wspólnoty chrześcijańskiej, dla której w tym miejscu rodzą się nowi jej członkowie. Chrzcielnica jawi się zatem jako źródło nowego życia i jakby „łono Kościoła”. Tę świętość „subiektywną”, ze względu na indywidualne przeżycia konkretnego chrześcijanina, Kościół pragnie potwierdzić, podając wiernym znajdujące się w Rytuale *De Benedictionibus* obrzędy błogosławieństwa nowego baptysterium lub chrzciel-

* Artykuł stanowi fragment pracy magisterskiej pt. *Błogosławieństwo chrzcielnicy i jej znaczenie w życiu chrześcijanina według Rytuału De Benedictionibus z 1984 r.*, napisanej na seminarium z liturgiki pod kierunkiem ks. dra Cz. Krakowiaka, Lublin 1992, ss. 107 (msp BKUL).

nicy¹, przez które uroczystym aktem przeznaczają się to miejsce dla sprawowania sakramentu chrztu — podstawowego sakramentu Nowego Przymierza, w którym ludzie, dostąpiwszy miłosierdzia Bożego, wchodzą do Kościoła, łączą się z Chrystusem i uzyskują Ducha przybrania za synów.

Obrzęd błogosławieństwa nowego baptysterium lub chrzcielnicy można sprawować w dwojakiej formie — w połączeniu z celebracją sakramentu chrztu oraz z odnowieniem przyrzeczeń chrzcielnych. Niniejszy artykuł stanowi omówienie tych dwóch form.

OBRZĘD BŁOGOSŁAWIEŃSTWA W POŁĄCZENIU ZE SPRAWOWANIEM SAKRAMENTU CHRZTU.

1. Obrzędy wstępne i liturgia słowa.

Obrzęd błogosławieństwa nowego baptysterium lub chrzcielnicy rozpoczyna się od uroczystej procesji, uformowanej w specjalnym porządku. Po zgromadzeniu się wiernych w baptysterium lub w miejscu, gdzie jest umieszczona chrzcielnica, główny celebrans wraz z kapłanami, diakonami i ministrantami, ubrani w odpowiednie szaty przechodzą z zakrystii przez nawę kościoła do chrzcielnicy. Na początku procesji idzie turyferariusz z dymiącą kadzielnicą, za nim akolita niosący paschał i pozostali słudzy ołtarza. Ci, którzy mają być ochrzczeni, mogą również wraz z chrzestnymi brać udział w procesji, lub wcześniej zbierają się w odpowiednim miejscu przy chrzcielnicy. W czasie procesji śpiewa się litanię do wszystkich Świętych, albo jak podaje CE, antyfony z Psalmem 35, przewidziane w obrzędzie z odnowieniem przyrzeczeń chrzcielnych. Po przybyciu procesji do chrzcielnicy wszyscy zajmują wyznaczone miejsca, paschał zaś ustawia się na przygotowanym wcześniej świeczniku. Następnie z chwilą ukończenia śpiewu na wejście, celebrans pozdrawia wiernych używając jednej z formuł zawartych w mszale lub słowami wyjętymi z Pisma św. Rytuał proponuje formułę: „Łaska Pana naszego Jezusa Chrystusa, miłość Boga i jedność Ducha Świętego niech będą z wami wszystkimi”, na co wierni odpowiadają: „I z duchem twoim”. Po pozdrowieniu celebrans wprowadza zgromadzonych w sprawowane obrzędy i zaprasza ich do świadomego i głębokiego w nich uczestniczenia. Rytuał sugeruje wspomnienie o radości z erygowania nowej chrzcielnicy, a także z przybyłych katechumenów, którzy w sakramencie odrodzenia mają dostąpić Bożego Miłosierdzia wejść do Kościoła i połączyć się z Chrystusem, pierworodnym spośród wielu braci, a otrzymawszy Ducha przybrania za synów, jako przybrane dzieci Boże będą się modlić do Boga Ojca. Następnie celebrans zaprasza do wspólnej modlitwy,

¹ De *Benedictionibus*, Editio typica, Roma 1984, Caput XXV, n. 832—876 (odtąd DB).

w której, po chwili milczenia, z rozłożonymi rękoma prosi Boga, aby wszyscy mający się odrodzić z tego nowego „źródła zbawienia”, obyczajami i życiem uwielbiali Jego imię i pomnażali świętość Matki Kościoła².

Po tej modlitwie następuje obrzęd przyjęcia katechumentów. Zależnie od ich wieku stosuje się tutaj albo formę przewidzianą w *Obrzędach chrztu dzieci* (n. 36—43)³, albo przeznaczoną dla dorosłych znajdującą się w *Obrzędach chrześcijańskiego wtajemniczenia dorosłych* (n. 246—251), jeżeli oczywiście ten ryt nie został już wcześniej przeprowadzony na drugim stopniu katechumenatu.⁴

Po skończonym obrzędzie przyjęcia następuje liturgia słowa według tego, co podano w OCD (n. 44, 81, 121 i w OCWD n. 252—253). Pismo św. ma wielkie znaczenie w czasie sprawowania liturgii, dlatego przepowiadanie słowa Bożego, najczęściej w formie czytań biblijnych, należy nieodłącznie do sprawowania sakramentów i sakramentaliów⁵. Czyta się jeden lub kilka tekstów Pisma św. zaczerpniętych spośród proponowanych przez OCD (n. 207—227) lub tom VII Lektorarza mszalnego. Pomiedzy czytaniem można śpiewać psalmy responsoryjne i wersety podane w OCD (n. 228—237) albo zachować święte milczenie. Pamiętać należy, że czytanie Ewangelii zawsze zajmuje pierwsze miejsce. W homilii celebrans wyjaśnia czytania biblijne tak, by umożliwić obecnym pełniejsze zrozumienie tajemnicy chrztu w życiu chrześcijanina i sam znak chrzcicielny, jako miejsca działania Boga. Homilia może być dobrą okazją wprowadzenia wiernych również w znaczenie samego obrzędu błogosławieństwa.

2. Liturgia chrztu, modlitwa błogosławieństwa chrzcielnicy i zakończenia obrzędu

Liturgia słowa stanowi pierwszą część całego obrzędu błogosławieństwa. Po niej następuje część druga, w której przez modlitwy i gesty wierni oddają chwałę Bogu i przez pośrednictwo Chrystusa w Duchu Świętym upraszają Jego pomoc. Momentem centralnym tej części jest formuła błogosławieństwa, poprzedzona modlitwą z egzor-

² DB n. 846—8, CE n. 1002.

³ *Obrzędy chrztu dzieci*, Katowice 1987, wyd. II (odtąd OCD).

⁴ Tamże, n. 849. Zob. *Obrzędy chrześcijańskiego wtajemniczenia dorosłych*, Katowice 1988, n. 140—151 (odtąd OCWD).

⁵ Zob. E. Nübold, *Die Schriftlesung in den Segnungsfeiern*, w: *Heute Segnen*, red. A. Heinz — H. Rennings, Freiburg 1987, s. 117—123. Znaczenie czytań biblijnych można rozpatrywać z kilku różnych punktów widzenia. Proklamacja słowa Bożego stanowi zatem kontynuację dzieła zbawienia, wykonywanego przez Chrystusa wiecznie obecnego w swoim słowie. Stanowi ona również swego rodzaju wprowadzenie wiernych w świadome uczestnictwo w liturgii, służyć może jako wyjaśnienie świętych znaków (krzyża, wody, światła), a także jest wezwaniem człowieka do odpowiedzialnego obchodzenia się z rzeczami tego świata.

cyzmem i włożeniem ręki, według OCD (n. 49—52) i OCWD (n. 255—256) ⁶.

Po włożeniu ręki na kandydatów do chrztu, mający przyjąć sakrament zbliżają się do nowej chrzcielnicy — dzieci na rękach matek, dorośli razem z chrzestnymi. Wówczas celebrans zaprasza wiernych do modlitwy używając formuły proponowanej przez Rytuał lub czyniąc to własnymi słowami. Obwieszcza nadejście momentu uroczystego pobłogosławienia chrzcielnicy przez modlitwę Kościoła. Z jej wodami za sprawą Ducha Świętego będzie się rozlewała moc uświęcenia. Celebrans zachęca również do gorącej modlitwy za mających przyjąć chrzest, aby Bóg, który ich sam „powołał i doprowadził aż do tej godziny odrodzenia”, obdarzył ich „mocą i światłem, by mocno przylgnąwszy do Chrystusa, doszli do pełni życia” ⁷. Po tym wprowadzeniu wszyscy przez chwilę modlą się w ciszy. Następnie celebrans zwrócony w kierunku nowej chrzcielnicy wypełnionej wodą, z rozłożonymi rękoma odmawia modlitwę błogosławieństwa.

W pierwszej jej części zwraca się do Boga jako do Stworzyciela świata i Ojca wszystkich, dziękując Mu za to „źródło zbawienia Kościoła”, które poświęca się w uroczystym obrzędzie. Następnie, nawiązując do symboliki biblijnej i tradycji Kościoła, wysławia chrzcielnicę jako „bramę życia duchowego” i „drzwi Kościoła” otwierające się dla tych, których niegdyś zamknęły się bramy raju. Nazywa ją miejscem kąpieli, w której „nowość obmycia przywraca czystymi i nieskalanymi tych, których starość grzechu uczyniła nieczystymi”. Chrzcielnica staje otworem jako „otchłań, której wiry porywają grzechy, aby wydać na świat nowe cnoty”, jest „źródłem tryskającym z boku Chrystusa, którego wody przenoszą pijących je do życia wiecznego”. Nawiązując do starożytnego określenia chrztu jako *illuminatio* — oświecenie — modlitwa nazywa chrzcielnicę „świętym światłem” udzielającym wiary, która „rozprasza ciemności rozumu, a odrodzonym użycza niebieskich darów”. Wierzący, zanurzony w tej kąpieli, jednoczą się ze śmiercią Chrystusa po to, by wspólnie z Nim powstać do nowego życia (zob. Rz 6,4). Druga część modlitwy jest wielką prośbą za tymi, którzy odrodzą się w przyszłości z tego „źródła zbawienia”. Celebrans kieruje do Boga błaganie o zesłanie na wodę tego samego Ducha, którego moc „zacięła Dziewicę, aby zrodziła Pierworodnego”, prosi, aby Duch Święty „użyłnił łono Kościoła — oblubienicy”, które zrodzi Bogu niezliczonych synów i powoła mieszkańców nieba. Celebrans modli się o to, by wszyscy odrodzeni przy tej chrzcielnicy dokonywali dzieł, które przedtem wyznali wiarą i życiem ukazywali to, co rzeczywiście otrzymali z Bożej łaskawości. Chrzcielnica ma stać się źródłem zjednoczenia dla ludzi pochodzących z różnych narodów i stanów, z jej wód mają się wynurzać jako bracia darzący się miłością i współ-

⁶ DB n. 852.

⁷ Tamże, nr. 853.

obywatele żyjący w zgodzie. Ochrzczeni przy tej chrzcielnicy mają być „synami odzwierciedlającymi obraz ojcowskiej dobroci i uczniami wiernie strzegącymi słów mistrza, świątyniami rozbrzmiewającymi głosem Ducha Świętego” oraz „świadkami Ewangelii wprowadzającymi sprawiedliwość”. W czasie ziemskiej pielgrzymki winni pociągać innych Duchem Chrystusa, aż zasłużą na zaliczenie ich pomiędzy „obywateli wiecznego Jeruzalem”.

Na tę modlitwę, zanoszona przez pośrednictwo Jezusa Chrystusa, wszyscy odpowiadają „Amen”, po czym celebrans, nałożywszy kadzidło, okadza chrzcielnicę. Po błogosławieństwie chrzcielnicy kontynuuje się obrzędy chrztu, zależnie od warunków, według OCD (n. 56—66) lub OCWD (n. 217—234 i 259—273). Następuje zatem wyrzeczenie się zła i wyznanie wiary, chrzest oraz obrzędy wyjaśniające, czyli namaszczenie krzyżem, włożenie białej szaty i wręczenie zapalanej świecy.

W przypadku chrztu dzieci cały obrzęd można zakończyć w sposób przewidziany przez OCD (n. 67—71)⁸. Następuje uroczysta procesja do ołtarza, w czasie której niesie się zapalone świece i śpiewa pieśń o chrzcie świętym. Przy ołtarzu celebrans przemawia do rodziców i chrzestnych oraz do wszystkich obecnych i wspomina o skutkach chrztu, które zaistniały w nowo ochrzczonych, zwłaszcza o przybraniu za synów, dlatego zaprasza wiernych, aby w imieniu tych dzieci wspólnie jako dzieci Boże modlili się słowami Modlitwy Pańskiej. Po jej odmówieniu następuje uroczyste błogosławieństwo, według jednej z czterech form znajdujących się w OCD. Obrzęd jednak można zakończyć w sposób podany przez Rytuał, tzn. po obrzędach wyjaśniających wszyscy pozostają na swoich miejscach i tam celebrans udziela im błogosławieństwa. Najpierw błogosławi ojców, których Bóg, Stwórca wszystkiego, dopuścił do „świadomego udziału w zbawczej tajemnicy ojcostwa”, aby stali się świadkami i głosicielami Ewangelii. Następnie błogosławi matki, aby Chrystus, który raczył stać się Synem Dziewicy, obdarzył je radością ze swoich dzieci, które odrodziły się do życia wiecznego. W końcu wzywa Ducha Świętego Pocieszyciela nad ochrzczonymi dziećmi, które On uświęcił, aby zawsze zamieszkiwały w ich sercach. Następnie błogosławi wszystkich zebranych, a diakon w zwykły sposób rozsyła ich w pokoju Chrystusa. Po błogosławieństwie śpiewa się pieśń radości paschalnej i dziękczynienia lub pieśń Dziewicy Maryi *Magnificat*.

Jeżeli chrztu udzielono dorosłym, wówczas według tradycji starożytnego Kościoła przyjmują oni natychmiast sakrament bierzmowania i pierwszy raz uczestniczą w Eucharystii. Dlatego po obrzędach chrztu wszystko odbywa się tak, jak to jest przewidziane w OCWD (n. 227—234 i 266—273). Celebrans krótko przemawia do stojących przed nim nowo ochrzczonych, mówiąc o zesłaniu Ducha Świętego na Apostołów w dniu Pięćdziesiątnicy, którego to Apostołowie i ich na-

⁸ Tamże, n. 854—856.

stępcy przekazali ochrzczonym. Ten Dar mają również otrzymać neofici, aby upodobnili się do Chrystusa i dawali „świadcstwo o Męce i Zmartwychwstaniu Pana” oraz stali się „czynnymi członkami Kościoła dla zbudowania Ciała Chrystusowego w wierze i miłości”⁹. Celebrans zaprasza wszystkich do modlitwy, po czym z rękoma wyciągniętymi nad wszystkimi, którzy mają być bierzmowani, prosi Boga Ojca, który odrodził swoje sługi przez wodę i Ducha Świętego, aby zesłał na nich Ducha Pocieszyciela, by dał im „ducha mądrości i rozumu, ducha rady i męstwa, ducha umiejętności i pobożności oraz bojaźni Bożej”. Wówczas ma miejsce obrzęd namaszczenia czoła krzyżem wraz z formułą sakramentalną i przekazanie znaku pokoju. Następnie, opuszczając symbol wiary, odmawia się modlitwę powszechną, po czym nowo ochrzczeni i bierzmowani biorą udział w Eucharystii.

Rytuał we *Wprowadzeniu ogólnym* przewiduje możliwość łączenia celebracji błogosławieństw z niektórymi sakramentami¹⁰. W przypadku błogosławieństwa chrzcielniczy zostało to osiągnięte przez wprowadzenie obrzędu chrztu. Istnieje również możliwość łączenia błogosławieństwa ze sprawowaniem Mszy św. Używa się wtedy formularza Mszy z dnia lub wotywniej. Jedno z czytań może być wzięte z lekcjonarza zawartego w obrzędach inicjacji chrześcijańskiej. W czasie Mszy Wigilii Paschalnej wszystko przebiega w zwykły sposób według rubryk. Jednakże zamiast błogosławieństwa wody chrzcielnej celebrans z rozłożonymi rękoma, zwrócony w kierunku nowej chrzcielniczy, odmawia modlitwę błogosławieństwa chrzcielniczy.

OBRZĘD BŁOGOSŁAWIENSTWA Z ODNOWIENIEM PRZYRZECZEŃ CHRZCIELNYCH

1. Obrzędy wstępne i liturgia słowa.

Druga forma błogosławieństwa nowego baptysterium i chrzcielniczy zawiera zamiast celebracji chrztu obrzęd uroczystego odnowienia przyrzeczeń chrzcielnych. Podobnie jak poprzednia, również ta forma rozpoczyna się od obrzędów wstępnych i liturgii słowa. Po zgromadzeniu się wiernych celebrans wraz z całą służbą liturgiczną, w podobnym jak poprzedni porządku¹¹, udają się z zakrytą przez nawę główną kościoła do chrzcielniczy. W tym czasie śpiewa się jedną z dwu antyfon wraz z Psalmem 36. Pierwsza z antyfon wzywa wiernych do zaczerpnienia „z radością ze źródeł Zbawiciela”, druga jest ufnym wyznaniem, że u Pana jest źródło życia i w Jego obliczu oglądamy światłość. Antyfonę powtarza się co cztery wersety psalmu, który

⁹ OCWD n. 229.

¹⁰ DB Praen. Gen. n. 28.

¹¹ Zob. DB n. 844. CE n. 1000.

wychwała Bożą łaskę i wierność sięgającą niebios, Jego sprawiedliwość i prawo, mocne i niezmienne, stające się źródłem i strumieniem, do którego zdążają i którym syca się ludzie prawi i bogobojni. Gdy procesja przybędzie do chrzcielnicy wszyscy zajmują swoje miejsca, a paschał ustawia się na przygotowanym świeczniku. Po ukończeniu śpiewu na wejście celebrans pozdrawia wiernych życząc im łaski Pana Jezusa Chrystusa, miłości Boga Ojca i jedności w Duchu Świętym. Następnie wprowadza zgromadzonych w treść sprawowanej celebracji, wyrażając radość z erygowania nowej chrzcielnicy, przy której od tej pory będą się odradzać ludzie, „dostąpiwszy miłosierdzia Bożego” będą wstępować do „Kościoła — ludu pozyskanego” i jako dzieci Boże będą się modlić do Boga Ojca.

Po tym wprowadzeniu celebrans zaprasza wiernych do modlitwy w ciszy, następnie prosi Boga za tymi, którzy w przyszłości odrodzą się z tego „źródła zbawienia”, aby swoim życiem i obyczajami uwielbiali Jego imię i pomnażali świętość Kościoła.

Następnie sprawuje się liturgię słowa w taki sam sposób, jak w obrzędzie połączonym ze sprawowaniem chrztu, czytając jeden lub więcej tekstów Pisma św. proponowanych przez lekcjonarz na inicjację chrześcijańską poza Wigilią Paschalną i zawartych w OCD¹², pomiędzy którymi można zaśpiewać psalm responsoryjny lub zachować święte milczenie. Po czytaniu Ewangelii, która zawsze zajmuje pierwsze miejsce wśród czytań biblijnych, celebrans w homilii objaśnia słowo Boże i wprowadza w głębsze rozumienie sakramentu chrztu i znaku chrzcielnicy.

2. Modlitwa błogosławieństwa, odnowienie przyrzeczeń chrzcielnych i zakończenie obrzędu.

Po skończonej homilii celebrans, oznajmiając nadejście chwili, w której nowa chrzcielnica zostanie uroczystie poświęcona przez modlitwę Kościoła, zaprasza wiernych do modlitwy, aby Bóg podtrzymał w tej wspólnocie wiarę chrześcijańską, a w duszach pielęgnował zgodę, ponieważ „chrzcielnica tak rzeczywiście staje otworem, jak uszy ludzkie otwierają się na słowo Boże; tak umysły są oświecane światłem Chrystusa, jak odrzucają ciemności grzechu; tak serca chętnie przylegają do Pana, jak wytrwale wyrzekają się złego i jego dzieł”¹³. Wszyscy przez jakiś czas modlą się w ciszy, po czym celebrans, rozłożywszy ręce, odmawia modlitwę błogosławieństwa zwrócony w kierunku chrzcielnicy wypełnionej wodą, tak jak w obrzędzie połączonym ze sprawowaniem chrztu.

Po skończonej modlitwie wypada zaśpiewać pieśń chrzcielną lub którąś z trzech antyfon proponowanych przez Rytuał. Pierwsza z nich jest wyjątkiem z Psalmu 29: „Głos Pański nad wodami, zagrzemiał

¹² OCD n. 207—227.

¹³ Tamże, n. 868.

Bóg majestatu: Pan ponad wodami niezmiernymi” (Ps 29,3). Druga jest jakby krótką doksologią na cześć Trójcy Świętej, nawiązującą do sceny chrztu Pańskiego (zob. Mt 3,16 — 17): „Nad wodami głos Ojca rozbrzmiewa, chwala Syna promieniuje, a miłość Ducha Świętego ożywia”. Trzecia wskazuje na chrzest jako źródło życia wiecznego: „To jest źródło życia, które obmyło cały świat biorąc początek z ran Chrystusa”. W tym czasie celebrans nakłada kadzidło i okadza chrzcielnicę.

Po odśpiewaniu pieśni wszyscy odnawiają przyrzeczenia chrzcielne. Celebrans zachęca wiernych, aby wspominając wyznanie wiary, jakie publicznie złożyli podczas swojej chrześcijańskiej inicjacji, dzisiaj potwierdzili ją wiedzeni łaską Ducha Świętego. Następnie pyta wiernych, czy wierzą w „Boga Ojca Wszemchogącego, Stworzyciela nieba i ziemi”; czy wierzą w „Jezusa Chrystusa, Jego Jednorodzonego Syna, naszego Pana, narodzonego z Maryi Dziewicy, umęczonego i pogrzebanego, który powstał z martwych i zasiada po prawicy Ojca”; czy „wierzę w Ducha Świętego, święty Kościół Powszechny, Świętych obcowanie, odpuszczenie grzechów, zmartwychwstanie ciała i życie wieczne”. Wszyscy trzykrotnie odpowiadają: „Wierzę”, wówczas celebrans potwierdza tę wiarę, uroczyście proklamując wiarę całego Kościoła słowami: „Taka jest nasza wiara. Taka jest wiara Kościoła, której wyznanie jest naszą chlubą, w Chrystusie Jezusie Panu naszym”, na co wierni odpowiadają: „Amen”. Zamiast powyższej formuły celebrans może użyć innych słów lub także można zaśpiewać odpowiednią pieśń, w której wspólnota jednogłośnie wyraziłaby swoją wiarę. Następnie celebrans kropi zgromadzonych wodą zaczerpniętą z nowo pobłogosławionej chrzcielnicy. W tym czasie śpiewa się antyfonę: „Ujrzałem wodę wypływającą ze świątyni, z prawej strony, alleluja; i wszyscy, do których dotarła ta woda, stają się uzdrowionymi i mówią: Alleluja, alleluja” (zob. Ez 47,1 — 2), lub inną: „Wyleję na was wodę czystą i zostaniecie oczyszczeni z wszystkich waszych nieprawości, mówi Pan” (Ez 36,25 — 26).

Jeśli wydaje się to właściwe, może w tym miejscu nastąpić modlitwa wiernych, która wyraża głębsze zaangażowanie zgromadzonych. Z proponowanych przez Rytuał wezwań celebrans może wybrać te, które bardziej odpowiadają lub dodać inne, które będą uwzględniać szczególne okoliczności. W modlitwie powszechnej wspólnota prosi Boga Ojca, który stworzył człowieka na swój obraz i podobieństwo i uświęcił go przez chrzest, aby na zawsze utwierdził w pamięci wierzących boskie dary i własną ich godność. Dalej zgromadzeni modlą się, aby Bóg, który z ran Chrystusowych zechciał udzielić im Ducha Świętego, sprawił, by ta siła życiowa stała się w nich źródłem wody tryskającej na życie wieczne; aby jako Lud Święty i Królewskie Kapłaństwo, wypełniając chrześcijańskie obowiązki, zwiastowali ludziom moc Bożą; by również wszyscy odrodzeni ze źródła chrzcielnego mocno trwali przy sakramencie życia, który z wiarą przyjęli;

by wreszcie to nowo wzniesione „źródło chrzcielne” stało się dla katechumenów „kąpielą dającą życie wieczne”, a dla wszystkich wierzących było bodźcem skłaniającym ich do odnowy życia. Na poszczególne wezwania wierni mogą odpowiadać: „Odnów w nas, Panie, cuda Twojej mocy”, lub w inny odpowiedni sposób.

Następnie celebrans, wzywając do wdzięczności za chrzest, w którym wierzący otrzymują Ducha Świętego, oraz przypominając nakaz Chrystusa Pana, zaprasza wszystkich do wspólnego odmówienia Modlitwy Pańskiej. Po niej kieruje prośbę do Boga, który strumieniami wody sprowadził śmierć i jednocześnie wzniecił moc życia, aby wszystkich umarłych wespół z Chrystusem doprowadził do porzucenia w tym „źródle” wszystkich grzechów, by razem z Chrystusem zmartwychwstali, obleczeni byli w „czyste szaty nieśmiertelności”.

Na koniec celebrans udziela błogosławieństwa tak, jak to ma miejsce w obrzędzie połączonym ze sprawowaniem chrztu¹⁴. Po błogosławieństwie wypada zaśpiewać pieśń radości paschalnej lub pieśń Maryi: *Magnificat*.

Obrzęd błogosławieństwa chrzcielnicy z odnowieniem przyrzeczeń chrzcielnych można również sprawować w połączeniu ze Mszą św. Stosuje się w takim wypadku formularz Mszy z dnia lub Mszy wotywniej.

Obydwa obrzędy mają zwartą budowę, która tworzy strukturę typową dla celebracji wszystkich błogosławieństw. Teksty modlitw, antyfon, wprowadzeń i wyjaśnień, zakorzenione w tradycji Kościoła, nawiązujące do Pisma św. lub wprost z niego zaczerpnięte, zawierają głębokie myśli teologiczne na temat sakramentu chrztu oraz miejsca, przestrzeni, gdzie się on realizuje, jaką stanowi baptysterium czy chrzcielnica.

Lublin

O. MAREK PRZECZEWSKI OFMCap

¹⁴ Zob. DB n. 857.

Ks. Marian Pisarzak MIC

BŁOGOSŁAWIEŃSTWO POKARMÓW I NAPOJÓW WIELKANOCNYCH

Praktyka święcenia pokarmów i napojów wielkanocnych jest jedną z form obrzędowości chrześcijańskiej, związanej ze świętem Paschy, którego treścią jest misterium śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa jako baranka Nowego Przymierza.